

Inspectie voor de Gezondheidszorg
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

“Toezicht op zorg aan kwetsbare groepen”

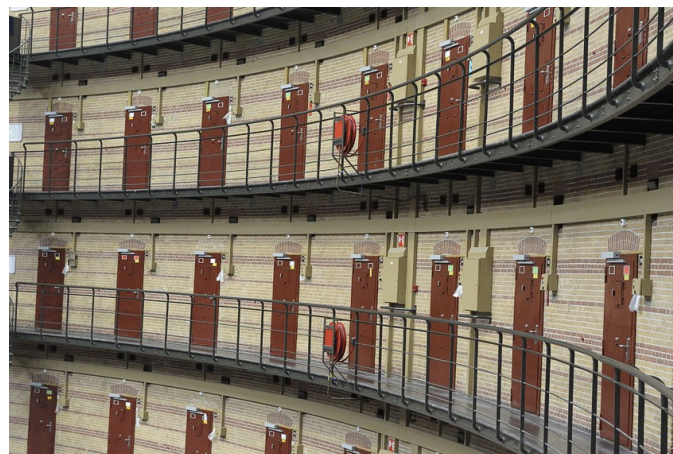
Heleen Buijze
Senior inspecteur

22 april 2010

SGZ 2010: Vernieuwend toezicht in twee speerpunten

- 1. Effectiviteit van gemeentelijk gezondheidsbeleid**
gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl
- 2. Zorg voor kwetsbare groepen (OGGZ)**

Kwetsbare groepen (OGGZ)

Vaak combinatie van problemen hebben en problemen veroorzaken

Zorg bieden aan deze groepen is niet eenvoudig:

- meervoudige complexe problemen op verschillende gebieden
- meerdere hulpverleners en instanties betrokken
- problemen zijn chronisch of keren regelmatig terug
- mensen mijden zorg of zijn onaantrekkelijk voor hulpverlening

Richtlijnen voor verantwoorde zorg komen voor deze groepen niet vanzelfsprekend tot stand

Kenmerken vernieuwend inspectietoezicht

- Meerdere inspecties werken samen
- Het gaat om probleemgeoriënteerd toezicht
- Het regisserend vermogen en de kwaliteit van de samenwerking tussen betrokken instanties vormen een belangrijke focus voor het toezicht
- Goede afstemming met lokale overheden noodzakelijk

Twee projecten met vergelijkbare aanpak:

1. Stelselmatige delictplegers met psychische of psychiatrische problematiek (IGZ i.s.m. Inspectie Sanctietoepassing)
2. Gezinnen met geringe sociale redzaamheid (inspecties jeugdzorg, onderwijs en IGZ)

Project: 'stelselmatige delictplegers met psychische of psychiatrische problematiek'

Aanleiding:

- Veel psychiatrische problemen bij stelselmatige delictplegers
- Nazorg op de verschillende leefgebieden laat te wensen over
- Geen landelijk gedragen model voor verantwoorde ketenzorg voor stelselmatige delictplegers met psychische en psychiatrische problematiek
- Veel initiatieven tot verbetering, maar integrale aanpak op alle leefgebieden en met alle partijen komt nog onvoldoende tot stand

Volwassen doelgroep, m.n. te vinden onder:

veelplegers, gedetineerden op bijzondere zorgafdelingen en op reguliere afdelingen PI, (O)GGZ cliënten

Doel en werkwijze

Doel:

Randvoorwaarden voor verantwoorde ketenzorg vóór, tijdens en ná detentie voor stelselmatige delictplegers met psychische of psychiatrische problematiek benoemen, samen met het veld

Nagaan in hoeverre deze randvoorwaarden zijn gerealiseerd in de praktijk

Vanuit het toezicht een bijdrage leveren aan het bevorderen van de realisatie van de randvoorwaarden voor verantwoorde ketenzorg

Werkwijze:

Expertmeeting met het veld om randvoorwaarden voor verantwoorde ketenzorg te ontwikkelen en draagvlak te creëren

Model getoetst in vijf pilotregio's bij gemeente, PI en GGZ

In triobijeenkomst (gemeente, PI en GGZ) per regio bevindingen teruggekoppeld, afspraken gemaakt voor verbetering

Randvoorwaarden voor verantwoorde zorg aan stelselmatige delictplegers met psychische/psychiatrische problematiek
Wat is er nodig op netwerk niveau? Wat is er nodig op cliëntniveau?

Conclusies en belemmeringen

Conclusies:

1. Breed draagvlak voor randvoorwaarden voor verantwoorde zorg
2. Regio's verschillen, maar in geen van de 5 regio's zijn alle randvoorwaarden (volledig) gerealiseerd
3. In alle regio's vraagt aansluiting van GGZ meer aandacht
4. Behoeftte in het veld om randvoorwaarden landelijk af te spreken

Aanbevelingen:

1. Aan ministeries van Justitie en VWS, GGZ NL en VNG:
 - maak afspraken over continue zorg vóór, tijdens en ná detentie
 - Stel met beroepsgroepen richtlijnen op voor uitwisselen van informatie vóór, tijdens en ná detentie
2. Aan gemeenten, GGZ-instellingen en PI's: maak regionaal afspraken met alle relevante partners

Project: 'verantwoorde zorg voor gezinnen met geringe sociale redzaamheid'

Aanleiding:

- Geringe sociale redzaamheid maakt kwetsbaar; risico's voor de ontwikkeling van kinderen
- Zorg is te beperkt, gefragmenteerd en eenzijdig
- Signalering en hulp door veel verschillende instanties
- Veel initiatieven om de samenwerking voor kinderen en gezinnen te verbeteren (m.n. vanuit programmaministerie Jeugd & Gezin)

Doel en werkwijze

Doel:

Randvoorwaarden voor verantwoorde zorg voor gezinnen met geringe sociale redzaamheid benoemen, samen met het veld

Nagaan in hoeverre deze randvoorwaarden zijn gerealiseerd in de praktijk

Vanuit het toezicht een bijdrage leveren aan het bevorderen van de realisatie van de randvoorwaarden voor verantwoorde ketenzorg

Werkwijze:

Expertmeeting met het veld om randvoorwaarden voor verantwoorde zorg te ontwikkelen en draagvlak te creëren

Model gepresenteerd in 17 bijeenkomsten bij 600 ketenpartners

5 speerpuntregio's worden gestimuleerd om randvoorwaarden te realiseren, overige regio's houden we contact mee.

Randvoorwaarden voor verantwoorde zorg aan gezinnen met een geringe sociale redzaamheid

Wanneer is er sprake van 'verantwoorde zorg' voor gezinnen met een geringe sociale redzaamheid?

● Er moet in een zo vroeg mogelijk stadium actief zorg en ondersteuning geboden worden

● vroeg-signalering

● outreachend werken

● Verantwoorde zorg is alleen mogelijk als alle betrokken instellingen samenwerken

● werken volgens het principe van 'één gezin, één plan'

● één aanspreekpunt voor het gezin

● samenwerking door alle betrokken instellingen

● afspraken tussen instellingen over mandatering

● Zorg en ondersteuning zijn langdurig nodig, maar wisselend in aard en intensiteit

● goede toegankelijkheid van zorg

● snelle zorgtoewijzing, bijvoorbeeld door mandatering van indicatiestelling

Conclusies en belemmeringen

Conclusies:

1. Er is consensus over de randvoorwaarden voor verantwoorde zorg aan gezinnen met geringe sociale redzaamheid
2. Randvoorwaarden nergens volledig gerealiseerd

Aanbevelingen en maatregelen:

1. Aan J&G: maak beleid in overeenstemming met randvoorwaarden
2. Aan gemeenten en provincies: realiseer randvoorwaarden en gebruik deze als toetsingskader voor beoordeling van initiatieven
3. Aan instellingen:
 - maak samenwerkingsafspraken
 - besteed aandacht aan competenties van medewerkers
 - werk op basis van principe van één gezin, één plan

Hoe verder?

1. Projecten lopen door; inspecties blijven regio's stimuleren om de randvoorwaarden te realiseren
2. Project Gezinnen met geringe sociale redzaamheid onder 'Integraal toezicht jeugdzaken'. Mogelijk uitbreiding met Inspecties Openbare Orde en Veiligheid en Werk en Inkomen
3. Op termijn toezicht en handhaving van de normen voor instellingen die onder toezicht van IGZ staan

Discussie:

Op welke wijze kan inspectietoezicht bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van de zorg voor OGGZ-groepen.

